

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор СумДУ

_____ Василь КАРПУША

12 лютого 2024 р.

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
до докторантури Сумського державного університету у 2024 році

Правила прийому розроблені відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в ред. постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502)

1. Загальні положення

1.1. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради університету, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності.

1.2. Підготовка докторів наук у Сумському державному університеті (далі СумДУ) здійснюється в докторантурі заочною (денною) формою навчання, без отримання ліцензій, за такими спеціальностями:

- 033 Філософія;
- 051 Економіка;
- 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;
- 073 Менеджмент;
- 075 Маркетинг;
- 076 Підприємництво та торгівля;
- 081 Право;
- 091 Біологія та біохімія;
- 101 Екологія;

- 104 Фізика та астрономія;
- 105 Прикладна фізика та наноматеріали;
- 132 Матеріалознавство;
- 133 Галузеве машинобудування;
- 161 Хімічна технологія та інженерія;
- 183 Технології захисту навколишнього середовища;
- 222 Медицина.

1.3. Нормативний строк підготовки доктора наук у докторантурі становить два роки.

1.4. До докторантури СумДУ приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця і які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття наукового ступеня доктора наук на рівні з громадянами України, крім права на здобуття наукового ступеня за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, якщо інше не встановлено міжнародними договорами або загальнодержавними програмами.

1.5. Особливості організації прийому іноземних громадян визначаються також іншими загальнодержавними актами і документами та нормативними документами, що є складовими діючої нормативної бази управління якістю діяльності університету.

1.6. Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі окремо за кожною спеціальністю незалежно від джерел фінансування. У разі відсутності за певною спеціальністю претендентів на вступ до докторантури на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету, такі місця за рішенням вченої ради університету додаються до обсягів держзамовлення СумДУ з іншої спеціальності в межах галузі знань.

1.7. Для врегулювання відносин між докторантом та СумДУ укладається договір.

1.8. Прийом документів, оформлення особових справ вступників до докторантури, а також виконання інших функцій пов'язаних з прийомом до докторантури здійснює навчально-науковий центр підготовки кадрів вищої кваліфікації.

2. Вимоги до рівня освіти вступників

З метою завершення роботи над науковими дослідженнями, оформлення та захисту результатів у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей, до докторантури СумДУ приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці (не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень) з обраної спеціальності. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити у спеціалізованій вченій раді результати своїх наукових досліджень.

3. Фінансування підготовки кадрів

3.1. Підготовка в докторантурі здійснюється за рахунок коштів:

- державного бюджету (за державним замовленням);
- юридичних чи фізичних осіб (на умовах договору, зокрема за кошти грантів, які отримав ЗВО (наукова установа) на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка докторів наук).

3.2. Обсяги прийому до докторантури за державним замовленням затверджуються відповідно до чинного законодавства України і доводяться до СумДУ відповідним наказом Міністерством освіти і науки України.

Підготовка докторантів понад державне замовлення здійснюється на підставі договорів, укладених між СумДУ та вступниками до докторантури (установами, організаціями та підприємствами, що направили їх на навчання), якими передбачається повне відшкодування витрат на їх підготовку, включаючи виплату стипендії на умовах визначених замовником підготовки.

Вартість послуг університету встановлюється згідно кошторису планових доходів і витрат на підготовку, який щорічно до початку вступної компанії у докторантуру складається планово-фінансовим відділом та затверджується у встановленому порядку.

3.3. Кількість докторантів, підготовка яких здійснюється позадержавним замовленням, визначається ректором з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового консультування.

3.4. Особи, які раніше навчались в докторантурі за державним замовленням і не захистились або були відраховані з неї достроково, мають право на повторний вступ до докторантури за державним замовленням лише за умови

відшкодування коштів, витрачених на їх підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

4. Строки прийому заяв і документів, терміни та умови зарахування

4.1. Порядок прийому заяв і документів до докторантури СумДУ:

з 01 серпня по 01 вересня 2024 року, з понеділка по п'ятницю з 9-00 до 17-00, кімн. Г-711, перерва з 12-00 до 12-45, вихідні – субота, неділя.

4.2. Строки прийому заяв і документів та терміни зарахування:

Етапи вступу до докторантури	Строки
Подання розгорнутих пропозицій на розгляд кафедри	до 30 червня 2024 р.
Початок прийому заяв та документів	01 серпня 2024 р. о 9-00
Закінчення прийому заяв та документів	30 серпня 2024 р. о 17-00
Прийняття рішення щодо зарахування вченою радою	до 11 вересня 2024 р.
Зарахування до докторантури за державним замовленням	не пізніше 15 вересня 2024 р.

За рішенням ректора, для вступників до докторантури на місця, що фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть бути встановлені інші терміни прийому документів. При цьому обов'язковим є дотримання вимог пп. 4.3, 4.5 та 4.6.

4.3. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до початку прийому заяв та документів подає відповідній кафедрі СумДУ план-графік завершення роботи над дисертацією, список опублікованих після захисту дисертації доктора філософії (кандидата наук) наукових праць і винаходів. Протягом місяця з дня надходження документів кафедра заслуховує наукові доповіді вступників, які містять у тому числі інформацію про обсяг наукової роботи, необхідної для завершення і оформлення результатів проведених досліджень у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей та їх захисту, і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради інституту (факультету).

4.4. У разі позитивного рішення кафедри вчена рада інституту (факультету) в місячний термін розглядає питання щодо зарахування до докторантури та вступає в клопотання перед вченою радою університету про зарахування до докторантури на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету (з

урахуванням доведеної до СумДУ кількості місць державного замовлення за відповідною спеціальністю) або рекомендує вступнику проходити підготовку у докторантурі на умовах повного відшкодування її вартості.

Якщо за окремою спеціальністю кількість претендентів на вступ перевищує кількість місць держзамовлення за даною спеціальністю, вчена рада структурного підрозділу визначає можливість зарахування до докторантури шляхом таємного або відкритого голосування та надає відповідні рекомендації вченій раді університету.

У разі відсутності за певною спеціальністю претендентів на вступ до докторантури на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету, такі місця додаються до обсягів держзамовлення:

- з іншої спеціальності в межах галузі знань – за рішенням вченої ради інституту (факультету), якщо підготовка у докторантурі ведеться на кафедрах одного інституту (факультету);

- з іншої галузі знань в межах спеціальностей за якими СумДУ може здійснювати підготовку докторів наук – з дозволу МОН України за рішенням вченої ради університету.

Питання щодо зарахування у докторантуру виносить на розгляд вченої ради університету голова відбіркової комісії з питань вступу в аспірантуру та докторантуру.

4.5. Вчена рада СумДУ у місячний строк після прийому заяв та документів (для зарахування на місця державного замовлення – не пізніше 15 вересня) розглядає висновки вчених рад структурних підрозділів щодо кожного вступника і приймає рішення про зарахування до докторантури та, відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника, призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності.

4.6. Для конкурсного відбору осіб при прийомі до докторантури СумДУ вчена рада університету (вчена рада структурного підрозділу, кафедра) враховує в переліченій послідовності такі наукові здобутки вступника:

- наявність підготовленого тексту дисертації або монографії (якщо захист планується за монографією), або наукової доповіді (якщо захист планується за сукупністю статей);

- кількість опублікованих після захисту дисертації доктора філософії (кандидата наук) наукових статей за темою докторської дисертації (з урахуванням особистого внеску вступника до докторантури у кожную публікацію)

у виданнях, які індексуються базою даних Scopus та/або Web of Science Core Collection;

– кількість опублікованих після захисту дисертації доктора філософії (кандидата наук) статей (з урахуванням особистого внеску вступника до докторантури у кожну публікацію) у закордонних виданнях (англійською мовою), фахових виданнях України та отриманих патентів (враховується не більше 3-х патентів) за темою докторської дисертації;

– кількість підготовлених претендентом докторів філософії (кандидатів наук);

– значення індексу Гірша за даними бази даних Scopus;

– здійснення підготовки науково-педагогічних кадрів на час розгляду заяви про вступ до докторантури;

– кількість підготовлених переможців Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт.

Вчена рада приймає рішення про зарахування до докторантури лише тих вступників, які мають наукові здобутки, що дозволять вступнику в обов'язковому порядку захистити результати своїх наукових досліджень протягом терміну підготовки у докторантурі.

4.7. Особи, які не рекомендовані до зарахування на місця, що фінансуються за рахунок державного бюджету та/або виявили бажання бути зарахованими до докторантури на умовах повного відшкодування вартості підготовки подають на ім'я ректора університету відповідну заяву.

4.8. Встановлення відповідності документів цим Правилам покладається на відбіркову комісію з питань вступу до докторантури та аспірантури.

5. Порядок прийому заяв та документів

5.1. Вступники до докторантури у встановлені терміни особисто подають до навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації такі документи в паперовій формі:

1) заяву;

2) список опублікованих після захисту дисертації доктора філософії (кандидата наук) наукових праць і винаходів;

3) копію диплома про присудження наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук);

Якщо громадянин України здобув науковий ступінь в іноземному закладі вищої освіти, додатково подається копія свідоцтва про визнання документа про

науковий ступінь. Якщо вступник є іноземцем, університет проводить процедуру визнання наукового ступеня, здобутого ним в його або іншій державі, протягом двох місяців після зарахування до СумДУ для підготовки в докторантурі.

4) план-графік завершення роботи над дисертацією;

5) витяги із засідань кафедри та вченої ради інституту (факультету) із рішенням щодо визначення можливості зарахування до докторантури у поточному році;

б) копію документа, що посвідчує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон) або інший документ, який засвідчує особу і громадянство (відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство України»).

Паспорт та диплом про присудження наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) пред'являється вступником особисто.

Інші копії документів подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами зарахування за відповідними спеціальностями, установленими законодавством, у строки, визначені для прийому документів, не пізніше строку для прийняття вченою радою рішення про зарахування до докторантури.

5.2. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами відповідальними особами навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації або в установленому законодавством порядку. Копії документа, що посвідчує особу та громадянство не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

5.3. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому до докторантури СумДУ, порядком зарахування, порядком звільнення з попереднього місця роботи фіксується в заяві вступника та підтверджується його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

5.4. Особи, які вступають до докторантури СумДУ та перебувають у терміни подачі документів за межами України, можуть надіслати необхідні для вступу документи поштою або за допомогою електронної пошти у вигляді сканованих копій з подальшим наданням оригіналів не пізніше трьох календарних днів після завершення терміну прийому заяв.

6. Прийом за цільовим направленням

6.1. Особи, які вступають до докторантури СумДУ на місця виділені МОН України для інших ЗВО, додають направлення, видане керівниками таких ЗВО.

Вступник у рік вступу має право скористатися цільовим направленням один раз.

6.2. Зарахування вступників, які мають цільове направлення, здійснюється за окремим конкурсом, який організовується за кожною спеціальністю з урахуванням обсягу державного замовлення доведеного до СумДУ. Відбір та зарахування претендентів на вступ до докторантури СумДУ відбувається відповідно до цих Правил.

6.3. Особи, які не рекомендовані до зарахування на цільові місця за окремим конкурсом, можуть брати участь у загальному конкурсі претендентів на вступ до докторантури.

6.4. У разі відсутності вступників, які мають цільове направлення від інших ЗВО, що замовляли цільові місця у СумДУ, доведені наказом МОН України обсяги держзамовлення для інших ЗВО додаються до обсягів держзамовлення СумДУ з урахуванням галузі знань.

7. Зарахування

7.1. Зарахування до докторантури здійснюється за рекомендацією вченої ради університету. Наказ про зарахування до докторантури видається ректором на підставі рішення вченої ради університету.

7.2. Про зарахування до докторантури вступник повідомляється в п'ятиденний термін з дня прийняття відповідного рішення.

Також в п'ятиденний термін з дня прийняття відповідного рішення здійснюється повідомлення вступника про відмову в зарахуванні до докторантури.

Офіційним повідомленням про надання або ненадання рекомендацій щодо зарахування до докторантури вважається оприлюднення інформації про відповідне рішення вченої ради університету на вебсайті СумДУ.

7.3. Подання претендентом на вступ до докторантури недостовірних персональних даних, недостовірних відомостей про здобуту раніше вищу освіту та наукові ступені та опубліковані наукові праці є підставою для відрахування докторанта. Вступники також можуть бути відраховані із докторантури СумДУ за власним бажанням та в інших випадках передбачених законодавством, про що видається відповідний наказ.

7.4. На звільнене(і) місце(я) або у разі виділення МОН України додаткових місць до початку наступного календарного року може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю спеціальність. У разі відсутності таких претендентів на звільнені місця за рішенням вченої ради

університету зарахування осіб на конкурсних умовах проводиться у межах галузі знань.

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради СумДУ
(протокол №8 від 08 лютого 2024 року).

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Учений секретар

Анатолій РУБАН